

NIEUWSBRIEF

KORENMOLEN DE LELIE PUTTERSHOEK

MOLENDIJK 2, 3297 LC | KORENMOLENDELELIE@GMAIL.COM

OPENINGSTIJDEN: ZATERDAG 10:00 – 17:00

Nieuws, feitjes en meer over de gebeurtenissen en werkzaamheden op de Puttershoekse korenmolen

Deze nieuwsbrief zal voornamelijk gaan over het wel en wee van de restauratie. U heeft wellicht het bord gezien dat boven de machinekamer is vastgemaakt, waarop staat dat het gaat om het vervangen van de roeden en tuigage, staartbalk, schoren, galghout en kapbedekking. Tja, wat gebeurt er dan allemaal.... Verderop een uitgebreid verslag.

GECERTIFICEERD KORENMOLENAAR

In april heeft onze molenaar Jesse, samen met collega-molenaar William van de molen uit Goidschalxoord, het getuigschrift Ambachtelijk Korenmolenaar mogen ontvangen. Deze vakcursus wordt verzorgd door het Ambachtelijk Korenmolenaars Gilde, de brancheorganisatie voor ambachtelijke molenaars. Een mooie borging van kennis en kwaliteit!

HISTORISCH GRAANTRANSPORT

Op 2e Paasdag is er weer een historisch graantransport geweest. De tjalk met Zeeuws graan kon dankzij medewerking van de veerman aan de steiger van het voetveer aanmeren, waarna het graan op een paardenkar en op een antieke vrachtwagen geladen werd om zo onder begeleiding van de Oranjemarechaussee de weg te vervolgen naar diverse molens hier in de Hoeksche Waard. Vanwege weinig wind én motorpech was het schip helaas wat vertraagd. Het alternatieve programma kon gelukkig toch nog op veel belangstelling rekenen en het weer werkte ook mee.

Wie is wie?

Jan van Rotterdam

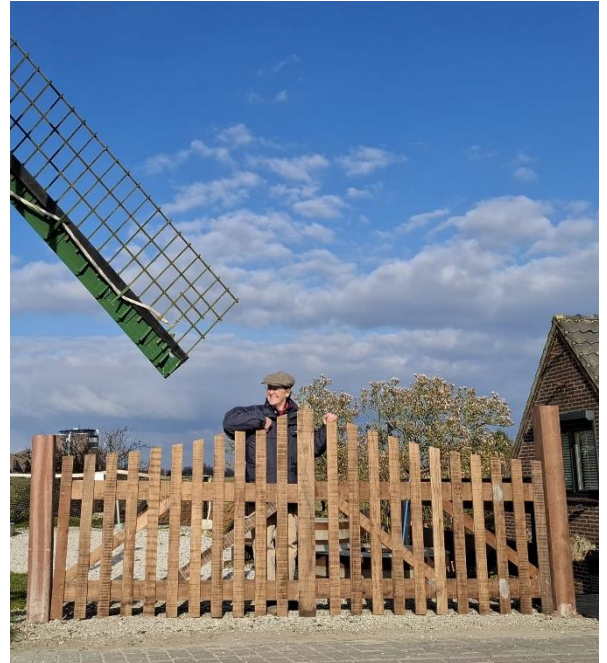
Jan is al zo'n 8 jaar onze super-vrijwilliger. Hij maait het gras, schildert alles wat los en vast zit, repareert alles wat kapot is en verricht allerlei hand- en span-diensten om de molen draaiende te houden en er netjes uit te laten zien.

Hij houdt er niet zo van om op de voorgrond te treden, maar als u ons bezoekt loopt u hem waarschijnlijk wel tegen het lijf. Als 'huismeester' van De Lelie houdt hij ook doordeweeks een oogje in het zeil en voorziet momenteel de molenmakers van een natje en een droogje!

HOERA! EEN POORT

Wie ons molenerf een beetje kent weet dat de toegangen zijn afgesloten met een eenvoudige ketting. Doeltreffend, maar niet heel erg veilig. Al langere tijd hadden we daarom de wens om hier deugdelijke poorten aan te brengen. Helaas ontbraken daarvoor steeds de financiën. Dankzij nieuwe onderhoudssubsidie en een bijdrage van het Oranjefonds was die gelegenheid daar nu eindelijk wél.

Tijdens NL-Doet is een begin gemaakt om de poorten te plaatsen. De grote poort is een replica van de oude poort die tot 1955 het erf sierde. Vrijwilliger Jan (wie kent hem niet) heeft ze inmiddels goed in de verf gezet. In de komende tijd zullen de palen worden afgekort en het hang- en sluitwerk aangebracht. Omdat de wind ook wel eens uit een andere hoek waait is aan de zijkant een kleinere toegang tot het erf. Ook hier is een kleiner poortje voorzien, scharnierend aan een origineel stuk rails van de RTM-stoomtram. We maken het graag origineel!

MALEN ZONDER WIND

Een windmolen is een prachtige machine, maar het moet wel een beetje waaien om er wat mee te kunnen. Tegen dat euvel lopen molenaars al eeuwenlang aan. Was het in de middeleeuwen nog het trouwe ros dat -al rondjes lopende- een molensteen aandreef, in de 19^e eeuw kwam daar stoomkracht en later de diesel- en elektromotor voor in de plaats. Tot op de dag van vandaag blijft die windstilte ons plagen. Al langere tijd hebben we op de begane grond daarom een zgn. 'maalstoel' staan, die elektrisch aangedreven kan worden. Functioneel was die echter nog niet.

Dankzij een gulle bijdrage van het Dinamo Fonds is de stichting in staat om dit jaar de maalstoel helemaal in orde te laten maken. In de komende maanden zullen de maalstenen worden nagekeken, het houtwerk hersteld en een passende aandrijving worden gemaakt. De krachtbron wordt nu een elektromotor. Zo zijn we straks eindelijk in staat om ook te malen als het bladstil is buiten.

Wist je dat...?

De maalstoel in De Lelie van Hoeksche Waardse oorsprong is? Deze komt van oorsprong van een boerderij in de Mariapolder bij Strijensas, waar die voor het malen van veevoeder werd gebruikt. In het frame zitten diverse granaatscherven uit de Tweede Wereldoorlog. Een bijzondere historie!

DE RESTAURATIE

In een vorige nieuwsbrief hebben we al geschreven over de start van de restauratie. Inmiddels zijn de werkzaamheden in volle gang en al over de helft gevorderd. In de werkplaats in Schiedam is het nieuwe gevluht (jargon voor de wieken) opgebouwd. Het gevluht bestaat uit twee roeden met daarop de tuigage. De roeden zijn de ijzeren balken die door de askop geschoven en vastgezet zijn. De tuigage is het hekwerk dat aan de roeden vast zit en waar eventueel de zeilen overheen gespannen worden. Welnu, het hekwerk is gesloopt en dan blijven er kale roeden voorlopig even over.

Van de kap is de staartbalk eraf gehaald, samen met de schoren en het galghout; de hele staart dus. Vervolgens zijn in de speciale gaten boven in de molenromp balken geplaatst om een steiger om de kap heen te maken. Zodra het riet er af is gaat het er van de buitenkant uit zien als een ooievaarsnest. Van binnen kun je nu heel mooi het bovenwiel zien. Een bijzonder uitzicht!

Voor je het weet wordt de kap weer opgebouwd. Eerst de houten kap en daarna de bedekking met EPDM, een duurzame vervanging van de oorspronkelijke bedekking van zeildoek met koolteer. In de tussentijd wordt er in Schiedam druk gezaagd, getimmerd en geleverd. De nieuwe wieken liggen inmiddels klaar voor transport naar de molen. Rond half april zullen de oude roeden dan plaats maken voor de nieuwe exemplaren. Naar verwachting is eind juni het werk gereed.

In de volgende nieuwsbrief een inkijkje in het herstel van 400 jaar oude (en slechte!) vloerbalken.

